

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendium Summae seu Manualis Doct. Navarri

**Ávila, Esteban de
Azpilcueta, Martín de**

Lvgdvni, 1609

§. II. de reservatis Papæ extra bulla[m] cœnæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41656

bona communia pertinentia ad Conuentus, Monasteria, Ecclesias, licet ad nullam aliam personam peculiarem attineant, imò intelliguntur commendatarij, æconomi, successores etiam futuri & personæ etiam fidei ob paritatē æquitatis & rationis. c. 27. n. 69. No. 70. De exigentibus ab Ecclesiasticis minuta portoria, &c. vide suprâ excōmunicatione. 6.

XV. in Antiq. & in Nouo. XIX. *Contra laicos cognoscentes de criminalibus Clericorum.* Hæc tollit omnia priuilegia circa hoc data imperatoribus, regibus, & aliis principibus & Rebus publicis. num. 70. & in No. nu. 71.

XIV. *Contra occupantes Terras Ecclesiarum, & alia bona Sedis Apostolica.* Hæc diuiditur in Nouo in XX. & XXI. Per hanc declaratur quòd Ecclesiæ Romanæ iura & bona nulla taciturnitate, vel patientia perditur. c. 27. n. 72.

XVII. *Contra malè absoluentes à censuris Bullæ Cœnæ.* Hæc non est reseruata, & potest Ordinarius absoluerè ab ea, siue sit lata à iure, siue ab homine, quia est generalis. Solum comprehendit præsumentes absoluerè. n. 73.

DE EXCOMMUNICATIONIBUS PAPÆ RESERUATIS EXTRA
BULLAM CŒNÆ. §. II.

I. **C**ONTRA *transgressores Canonum*. Hæc A
 Ciam reducta est ad primam Bullæ eccle-
 siæ. num. 75.

II. **C**ONTRA *percussores clericum*. Verba canonis B
 huius censuræ, hæc sunt, *Si quis suadente dia-
 bolo iniecerit manus violentas in clericum vel
 monachum, subiaceat excommunicationi, & à
 nullo praterquàm à Papa, nisi in articulo mortis,
 absoluetur, donec conspectui Apostolico repre-
 sentetur*. Hæc incurritur toties quoties per-
 cutitur clericus, ita ut sint diuersæ percus-
 siones. Per illud, *Si quis*, comprehendun-
 tur viri, fœminæ, iuuenes, senes, laici, cle-
 rici, & religiosi id facientes. Per illud (*sua-
 dente diabolo*) colligitur quòd iniectio ma-
 nuum debet esse mortalis. Nam excom-
 municationis generalis iuris, vel hominis, non
 incurritur nisi per mortale. Attamen, quid-
 quid dicat Cardinalis, rarò contingit quòd
 percussio sit mortalis, & non sit satis ani-
 mi mali ad inferendum iniuriam, quo in-
 carratur excommunicatio, nisi quando
 percussor ignorat illum esse clericum. Nec
 requiritur, iniuriam esse immeritam, sed
 sufficit ut fiat vel immeritò, vel in iniusto
 modo, vel per quem non debet. cap. 27.
 num. 76.

Per *manus* comprehenduntur omnes par- C
 tes corporis, quibus fit percussio. Per *ma-*

nus violentas iniicere) comprehenditur, qui immediatè per manus, aut partes corporis, aut mediante aliquo instrumento, aut armis percutit clericum: imò si eum aqua, vel salina, seu puluere aspergit. Item qui è manibus, aut corpore vi eripit aliquid: Item qui capit, in carcerem coniecit, aut includit aliquo loco vnde egredi sine pudore non potest: & qui manus ad franos equi admouet, in quo incidet clericus, aut abscindit cingulū cphippie, aut clericum adeo furiosè persequitur, vt cogat eum se dare precipitem in flumen, vel aliud discrimen ad se liberandum: Secus si alias fugiens cadat & vulneretur. num. 77.

D Neque comprehenditur laicus qui capit clericum, ne committat delictum: potest enim eum capere ad euitandum malum futurum: non tamen pro commissis. cap. 24. num. 23.

Comprehenditur etiā mandans percutere, aut consulens, si percussio fiat: item præbens auxilium, vel fauorem percutienti. Item ratificans percussorem suo nomine factam: alias non. c. 27. n. 78. Non enim qui malitiosè consentit percussioni clerici incidit in censurâ, si non eius, sed alterius nomine facta fuit. cap. 24. num. 19.

E Cõprehenditur tamen qui licet nõ iusserit, tamen dixit suis se expetere vindictâ de tali clerico, & ab hoc percussus fuit à suis. c. 27. num. 78. Item

Item comprehenditur non impediens percussorem cum ex officio teneatur, & possit: Imò quoad forum exterius etià quilibet alius, qui videns percussorem, & potens obuiare, non obuiat. ibid.

Vt autem quis tali percussioni censeatur consentire, & auxiliari, debent quatuor concurrere, scilicet potestas impediendi, obligatio id faciendi, commoditas eiusdem, & notorietas delicti, hoc est, vt manifestum sit & manifestò fiat: tunc enim qui non impedit præsumetur consentire, & iuuare, & censebitur excommunicatus. cap. 24. num. 19. circa finem.

Distinguendum est tamen quòd quantū ad effectū peccandi omnes tã publicæ personæ quàm priuatæ, quæ dolo vel negligentia omittunt opem deferre vel non deferre, modò lege iustitiæ vel charitatis ad id teneantur; peccant: sed quoad effectum incurrendi censuras & restituendi damnum, intelliguntur, illi solùm qui ad illud sunt obligati, non solùm lege charitatis sed etiam lege iustitiæ. cap. 24. num. 20. & 22.

Ex his inferitur, quòd qui commodè potest, & non defendit clericum ab iniuria manifesta, & manifestò illata, est excommunicatus, vel censendus excommunicatus, quòd opitulatur, vel præsumitur opitulari, dicitur

dicitur autem opitulari, qui verè omittit defensionem ad opitulandum: ille verò præsumitur opitulari qui omittit defensionem ob timorè, pudorem vel ignauiam: sed quòd non impedit cùm commodè possit, præsumitur velle opitulari. cap. 24. num. 20.

Comprehenduntur etiam ministri Iustitiæ laicæ qui vt tales percutiunt clericum: nam quamuis isti leuiter percutiant, remittendi sunt ad Papam. cap. 27. num. 78.

In reliquis verò, qui non sint ministri iustitiæ, leuis percussio clerici, non est casus Papalis sed Episcopalis. cap. 6. num. 8. cap. 27. num. 91.

H Comprehenditur etiam clericus, qui præ ira seipsum percutit quouis modo: & etiam monachus. cap. 15. num. 11. cap. 27. num. 78. Non tamen consentiens, vt ab alio percutiatur: potest tamen excommunicari. cap. 27. num. 28. Neque monachus, aut clericus, qui ex zelo deuotionis seipsum flagellat, palmis cadit, pectus contundit: aut si ob mortem patris, vel amicorum, capillos vel barbaram vellit, aut alias percussiones leues sibi infligit, quas licitè potest per semetipsum sibi inferre, non tamen consentiens, vt ab alio ei inferantur. cap. 15. num. 11.

I Per *clericum* intelligitur etiam initiatus prima tonsura. Etiam coniugatus, dummodo

do cum vnica, & virgine, gestetque habitum, & tonsuram clericalem. Et quamuis sit excommunicatus, suspensus, irregularis, & depositus verbo, dummodo non sit degradatus realiter vel incorrigibilis. cap. 27. num. 78. Intelligitur etiam ordinatus ante usum rationis, etiam si sit infans. num. 202.

Per *monachum* intelligitur quilibet religiosus, professus, vel religiosa religionis approbata, & conuersus, & nouitius cuiusvis religionis approbata: item Beguini, & fratres tertij ordinis S. Dominici, vel sancti Francisci, qui viuunt gregatim, & gestant habitum religionis; & etiam Eremita, si sic subiectus est alicui Superiori, vt gaudeat hoc priuilegio. num. 79.

Ab hac excommunicatione quilibet simplex Sacerdos potest absolueri in articulo mortis. ibidem.

QVÆ MANVVM

*injectiones excusant ab hac
excommunicatione.*

NONNULLÆ manuum injectiones
excusant ab hac excommunicatione. I.
locosa, quamuis sit grauis, tamen intra li-
mites ludi, imò etiam extra, dummodo non
sit

fit dolosa, & sit subita turbati animi. 11. Ignorantia probabilis clericatus, vt si percutit nocte, non videns tonsuram. 111. & v. eius qui se immiscens militaribus, vel secularibus actis, si ter admonitus non abstinet, etiam si deferat habitum clericalem, & tonsuram. Quæ tamen trina monitio faciendâ

M est cum interuallo aliquorum dierum, & non sufficit, vt fiat vna pro tribus. v. 1. Eius qui relictis habitu & tonsura, se immiscet enormibus, licet non sit admonitus. v. 11. Bigami. v. 111. Coniugati etiam cum vnicâ, & virgine, sed non gestantis habitum, & tonsuram clericalem. 1 x. Degradati realiter. x. Depositi verbo, si simul sit incorrigibilis. x 1. Eius qui priuilegium clericale quoquomodo amisit. x 1 1. Circulatoris, & scurræ per annum, vel si ter admonitus non abstinet. x 1 1 1. Exercentis per se ipsum

N tabernam, vel lanienam publicè, si ter admonitus non desistit. x 1 1 1. Quæ quis percutit principaliter, vt corrigat, tamquam magister, pater, herus, propinquus, senex, aut Superior in Ecclesia: modò principaliter non fiat odio, malitia, vel ira, & percussio sit moderata, saltem iuxta suum propositum, & modò castigatus non habeat ordinem sacrum, nisi corrigens sit magister, vel pater: & in rigore idem posset dici de aliis. xv. Inuadentis

uadentis in suam necessariam defensionem,
 aut sui honoris, quando fuga esset ei igno-
 miniosa. xv i. Quando est necessaria ad ius-
 tē recuperandum bona, quæ iniuste capiens
 asportat, vel vi occupat clericus. Et qua de-
 cinetur clericus debitor fugiens vel parans
 fugam, ad præsentandum eum suo prælato.
 xv i i. Quando minister iustitiæ secularis P
 capit clericum in flagranti delicto, ut præ-
 sentet illum eius prælato: aut inuentum no-
 ctes, dummodo præsumat probabiliter illum
 aliquod scelus intendere: aliàs secus, maxi-
 me si ferat lumen, aut socium, vel est perso-
 na à tali suspitione aliena. Secus etiam si in
 capiēdo illum, iustum modum excedit, pu-
 ta si permittentem se capi, & quietē duci,
 calee, aut pugnis cædat, aut mittat in carce-
 rem eum qui offert fidei iussionem præsen-
 tandi se: quod nō potest facere neque iudex
 Ecclesiasticus, nisi grauitas delicti, vel alia
 iusta causa id exigeret. xviii. Quando cle-
 ricus volens delinquere, arcetur, vel qua li-
 beratur ab inimicis, vel alio incommodo. c.
 27. n. 83. xix. Qua in suam necessariam de-
 fensionē ei ensē aufert, aut qua cogit equo
 desilire, ut super eo fugiat. xx. Inuēti inbo-
 nestē ab aliquo cum sua vxore, matre, foro-
 re, aut filia etiam naturali, modò faciat id ex
 continentī,

continenti, & subita passione. Sufficit ut inueniat eum amplexantem, aut osculātem eas in loco suspecto, quamuis non inueniat eos in ipso actu turpi: modò non sit dolus, qualis esset, si maritus & vxor conuenirent, ut accerferetur clericus ad voluptatem, ut fieri posset ab eis percuti, & affici iniuria. Neque excusaretur quis à censura, si percuteret clericum inuentum cum aliis fœminis sibi in remotiori gradu consanguineis, neque etiā cum filia adoptata. cap. 27. num. 84. xx. i. Quando detinetur clericus domi inuentus honestè colloquendo, post monitionem, ut se ab illo colloquio abstineret, modò nihil aliud mali ei faciat quàm detinere spatium viginti horarum continuarum ad tradendum eum suo iudici: quòd si illum percuteret, esset excommunicatus. xx. i. i. Qua mulier percutit clericum de stupro tentantem, non solū verbo sed etiā factò, si clericus de facto tentauit eam. Quòd si verbo tantum tentaret, mulieri etiā verbalis solū defensio liceret: essetque excommunicata, si illū verbo tantum inhonestè alloquentem percuteret. xx. i. i. i. Tam subita vel tam parua percussio, quòd illata laico, non esset mortalis.

S xx. i. i. i. Qua prælatus capit suum clericum per se, vel aliū etiā laicū, aut verberat per se, vel per clericū (non tamen per laicum) in

penā iustā probabili suo, & alieno iudicio. Clericus enim potest à prelato capi per laicum, non tamen verberari per illum, nisi per aliū clericum, aut monachum, neque etiā id per hos, si ipse potest cōmodè se se flagellare. Episcopus autem non debet id suis manibus facere, nisi quando deesset alius. Igitur laici per quos iudex Ecclesiasticus torquet clericos, erunt excommunicati, nisi deessent clerici ad id idonei, vel consuetudo contraria eos excusaret à pœna excommunicationis, licet non à culpa. xxv. Qua eicitur iustè ab Ecclesia clericus excommunicatus, aut alius clericus diuina officia perturbans. xxvi. Qua eicitur è Sede Apostolica ille, qui sine canonica electione Cardinalium eam occupat. xxvii. Qua includit cardinales in conclauis ad eligendum Papam. xxviii. Qua vult & tentat percutere etiā, & non percutit, quia errat. num. 87.

A censura huius canonis possunt Abbates absoluerè. num. 173. & in No. num. 275.

Quando verò possint id ipsum Episcopi, & ob quæ impedimenta, vide tit. Absolutio. l. l. i. A. & tit. Episcopus. B. C. D.

De triplici autè percussione clerici, & quæ harum sit Episcopalis. vide tit. Percussio.

SEQUUNTUR RELIQUAE

excommunicationes reseruate Papæ,
extra Bullam Cœna.

- V III. **E**XCOMMUNICATIO reser-
uata Papæ extra Bullam Cœna est lata
à Delegato Papæ, elapso anno. c. 27. nu. 93.
- X IIII. *Contra falsarios.* Hæc quoad aliquos
casus, reducta est ad Septimam Bullæ cœna-
re.
- X V. *Quæ lata ab Episcopo contra habentes bul-
las falsas,* reseruat Papæ si intra viginti
dies eas non destruunt, vel resignent. n. 93.
- Y VI. *Contra clericos qui scienter ac sponte
admittunt ad diuina officia excommunicatos
Papæ.* Ad incurrendam hanc censuram requi-
runtur hæc, quod sit clericus, & communi-
catus à Papa. Admittendo illū ad diuina officia, quod sciētia
fiat, & sponte, etiamsi interueniat metus le-
uis, & non iustus. Hoc tamē procedit quoad
forum exterius: nam quoad interius etiam
metus iniustus excusaret à censura, quando
est causa, sine qua non fieret communi-
catus: quoniam talis metus in foro con-
scientiæ exæquat iusto: non tamen ille
metus iniustus excusaret clericum à pecca-
to mortali. Denique requiritur, vt sit ille
exco.

excommunicatus à Papa iudicialiter, vel nominatim, & sit denunciatus. cap. 27. numer. 39.

VII. *Contra incendiarios post denunciatio-* Z
nam. Sed neque hic canon, neque aliquis alius in iure excommunicat incendiarios etiam Ecclesiarum, sed solum prohibet quod denunciati non absoluantur nisi à Papa, & quod dictum est de incendiario Ecclesiarum, intellige nisi ubi sit consuetudo tolerata, & approbata à praelatis quæ vim habeat statuti excommunicantis. num. 94.

VIII. *Contra sacrilegos, infringentes & a*
spoliantes Ecclesias. Hic etiam Canon non excommunicat, sed præsupponit esse excommunicatos, & iubet eos denunciari. Atque ad incurrendam hanc censuram non sufficit infringere, nisi etiam spoliet, unde qui infrangit Calices, & alia Ecclesie ornamenta, non tamen spoliat aut furatur, non incidit. num. 95.

Nec sufficit quæcunque fractio feræ vel arcæ, sed requiritur Ecclesie, vel forium eius. Per Ecclesiam intelliguntur etiam monasteria, hospitalia, & alia ædificia pia auctoritate Episcopi ad id dicata & non alia. Effringere Ecclesiam est effodere eius parietem, frangere fores, diruere seras, impetendo; aut alio modo violèto ingressu sibi parare: non

tamen eas referre claue, siue eam surripuerit, vel extorserit, siue non. Denique non sufficit denunciatio generalis. cap. 27. num. 94.

bb IX. *Contra malè eligentes Senatorem Romanum.* Hæc est de raro contingentibus.

X. *Contra clericos soluentes talias.* reuocata est iam.

XI. *Contra insectantes Cardinales.* Hæc reducta est ad Bullam Cornæ, Excom. XII. Et extenditur ad Archiepiscopos & Episcopos. Mandans verò non incidit in eam, nisi subsequatur insectatio: sequuta verò sit, quamuis nulla sit percussio. Principes verò & Domini, & alij iudices sub eadem censura tenentur procedere contra huiusmodi insectantes: excusantur, si intra mensem postquam sciuerunt, incipiant procedere, quàm non fiant processus, neque puniant. nu. 97.

XII. *Contra vexantes cognatos excommunicantium.* Ex datione facultatis ad vexandum non incurritur, neque ex eius executione, si ante initium reuocetur, aut post saltem, si non fiat vexatio nisi in bonis & illa intra septem dies restituantur. Hæc non comprehendit iuste vexantes, etiam si interim vindictam, & odium misceant, dummodo vexatio non fiat plus & alio modo, quam postulat Iustitia. Per cognatos excommunicantis intelliguntur eius filij, consanguinei,

propinqui, famuli, & etiam intimi amici, & omnes illi, quorum grauamen videtur grauari esse grauamen excommunicantis. num. 99. cap. 27.

XIII. *Contra Inquisitores, qui odio vel timore malè procedunt.* Requiritur vt sit Inquisitor, aut deputatus ad hoc officium ab Episcopo, ad incurrendam hanc excommunicationem. Episcopus autem malè procedens solum incurrit suspensionem officij in tres annos. Requiritur quòd procedat sicut non debet, vel non procedat quando & quomodo debet: & quòd id faciat contra iustitiam, & sciens illud esse iniustum, aut faciat ex odio, amore, fauore, vel luero. Sed non sufficit, si faciat ignorantia, timore, aut ad euitandum scandalum. num. 100.

XIII. *Contra religiosos qui absque licentia parochi administrant Sacramenta.* Intelligitur, qui administrant Sacramentum Extremæ vnctionis, aut Eucharistiæ, clericis, aut laicis; aut qui benedicunt nuptias, aut absoluunt excommunicatos, nisi in casibus eis permissis; aut à sententiis promulgatis per statuta prouincialia, vel synodalia, aut à peccatis à pœna & culpa. num. 101. Per religiosum, intelligitur quilibet etiam nouitius; dummodo non sit aliàs Rector, aut curatus Ecclesiæ Parochialis. Quando

verò daretur licentia à Parocho, vt religio-
sus ministraret, satis erit exprimi Sacramen-
tum, pro quo petitur, quamuis non exprin-
tantur nomina personarum, quibus admini-
strandum sit. Comprehendit religiosum,
qui præsumendo facit prohibita in hoc ca-
none, non tamen qui sine præsumptione fa-
cit. Non comprehenditur qui hæc facit per
ignorantiam, vel credens quòd Parochus re-
quo animo feret, saltem quoad forum con-
scientiæ. Neque religiosus administrans al-
teri religioso exempto, quia non est cleri-
cus, neque laicus, neque subiectus presbyte-
ro parochia. Per parochum verò seu presby-
terum parochiale intelligitur Rector, quam-
uis non sit Presbyter, vel eius Vicarius, &
Episcopus. Incurritur ob administrationem
factam in articulo mortis, quamuis fiat ob
defectum parochi. Non comprehendit ad-
ministrantem Sacramentum pœnitentiæ, vel
baptismi, nec absoluentem ab excommuni-
catione lata ab homine. cap. 27. num. 102.

XV. *Ex clem. Si quis suadente, de pœni.*
Hæc est contra percurientes, capientes vel
bannientes episcopum, & reducta est ad XII.
Bulla Cœnæ.

XVI. *Contra religiosos facientes eligere se-
pulturam.* Ad hanc cœsuram requiritur quòd
sit Religiosus, aut clericus. Et solum com-
prehen

prehendit inducētem ad iurandum, vouen-
dum, aut promittendum, de electione sepul-
turae, aut de non mutando electam, & requi-
ritur, quod persuasus aliquid horum faciat,
& quod sepultura pertineat ad Ecclesiam
periuadentis, & quod temerè faciat, nō exi-
stimando probabiliter id facere posse. Non
tamē sufficit precari, aut inducere ad eligen-
dam sepulturam, si non promittit, iurat, aut
vouet. num. 103.

XVII. *Contra facientes celebrare in locis
interdictis*, comprehendit nobiles, & domi-
nos temporales, qui cogunt aliquem ad ce-
lebranda diuina officia siue compulsio fiat
personæ clericorum: siue eorum consanguin-
eis: & qui voce præconis, vel sonitu cam-
panæ vel tubicinis, vel buccinæ, conuocant
populum ad audiendam missam in loco in-
terdicto, præcipuè excommunicatos & in-
terdictos: & qui prohibent, ne excommuni-
cati, aut interdicti eiiciantur ab Ecclesia
dum diuina celebrantur. qui admoniti à Sa-
cerdote nominatim nolunt exire. Et in his
predictis comprehenduntur, item Prælati, qui
habent iurisdictionem temporalem, & ista
faciunt. num. 104.

XVIII. *Contra absoluentes per confessio-
nem Sixti IIII. à quinque votis Papa re-
seruatis*. Hæc vota sunt, videlicet Religionis,
S § Castita

castitatis, peregrinationis in Hierusalem, Romam, & Compostellam. quorum dispensatio est reseruata Papæ. Atque hæc extruagans *Et si Dominici*. nunc nihil, vel parum prodest, quoad contentum in ea principaliter, quia confessionalia illa iam deserunt. num. 105.

XIX. *Contra exenterantes mortuos.* Comprehendit non solum exenterantes mortuos, ad conseruandos eos, sed etiam eos, qui in frustra illos concidunt, & ea coquunt, vt ossa carnibus denudata deferant, & in alio loco sepeliant: & eos qui hoc fieri iubent. Non comprehendit eos, qui ista faciunt in terris infidelium, vbi non est sacer locus ad sepeliendum mortuos Christianos: neque eos, qui hoc faciunt viuo, neque etiam mortuo, si alio fine quàm ad sepeliendum faciunt, quamuis ad vindictam, seu ad vescendum faciant. Neque eos, qui ne cadauer forteat, vel per anatomiam, vel ob honorem cadaueris regij id faciunt. num. 105.

XX. *Contra dantes vel accipientes ob ingressum monasterij.* Non comprehendit accipientem absque pacto vel ex consuetudine, vel sine præsumptione: nec accipientem eum pacto in victum ingredientis ob necessitatem. Non comprehendit Moniales per declarationem Martini V. & Clementis VII. qui

qui etiam concessit nullam Simoniam pos-
nam illas incurrere, quamvis per pacta &
conventiones contrahât in dotibus monia-
lium in commodum earum victum: Pos-
set consuetudo contraria excusare ab hac
excommunicatione non tantum peccato
mortali. num. 106.

XXI. *Contra committentes Simoniam in
ordine vel beneficio.* comprehendit etiam me-
diatores: & solum Simoniacos reales: Non
tamen comprehendit Simoniam metalem,
neque solum conventionalem, neque eam
quæ committitur extra ordinem, & benefi-
cium. Ibidem.

XXII. *Contra mendicantes migrantes si-
ne licentia Papa ad non mendicantes, excepto
ordine Carthusianorum.*

XXIII. *Contra dantes aut accipien-
tes aliquid ad obtinendam iustitiam, &c.*
Comprehendit ista facientes, & etiam
promittentes in Curia Romana ad obti-
nendam iustitiam vel promerendam gra-
tiam alicuius rei. Hæc fuit olim reuo-
cata per Clementem V. Sed nunc fuit in-
nouata & maioribus pœnis aucta per Gre-
gorium XIII. in extrauag. quæ incipit,
Ab ipso. additum in Nou. num. 106.

XXIIII.

XXIV. *Contra eos qui dicunt peccare mortaliter credentes, B. Virginem fuisse conceptam sine peccato originali, aut oppositum.* Hæc fuit renouata per Concil. Trid. sess. 4. & solum cōprehendit præsumentem. n. 107.

XXV. *Contra eos qui malè auctorant alienationes Ecclesiasticas* num. 108.

XXVI. Hæc comprehendit septem excommunicationes Papales. Prima est, contra ingredientes monasteria Monialium, Minorum, & Prædicatorum sine licentia eorum qui possunt dare illam. Non comprehendit ingredientes ex ignorantia iusta, vel quasi iusta, nec eum, qui scienter, sed persuasus iustam esse causam ingrediendi. Mulieres autem, quæ praua intentione ingrediuntur, incurrunt quidem, sed possunt absolui a Confessariis eiusdem ordinis. Secunda, contra præsumentes edere libellos famosos in infamiam ordinis Prædicatorum seu minorum. Non comprehenditur qui edit huiusmodi libellos in ignominiam ipsorum religiosorum sine mentione status. Tertia, contra præsumentes prædicare, docere, vel defendere prædictos religiosos non esse in statu perfectionis, vel non licere illis viuere ex eleemosynis, nec prædicare, nec confessiones audire cum licentia Papæ, vel aliorum prælatorum sine licentia Rectorum Eccle-

Ecclesiarum. Quarta, contra præsumentes inferre violentiam locis Prædicatorum, vel Minorum. Qui in hanc incurrunt, possunt absolui vel à Conseruatore, vel à Prælato Ordinis. Quinta, contra detinentes in suis monasteriis, vel Ecclesiis apostatas prædicatorum, nisi eiecerint postquam eis fuerit denuntiatum. Possunt etiam prælati horum Ordinum, & Carmelitarum, & qui gaudent eorum priuilegiis excommunicare omnes clericos & laicos, qui retinent apostatas sui ordinis. Sexta, contra monachos Minores præsumentes recipere professos Prædicatorum, absque licentia Papæ, vel sine licentia petita & obtenta suorum Priorum. Septima, contra eos qui conantur ex vniuersitate Parisiensi expellere prædicatores, vel Minores. num. 109.

XXVII. *Contra peregrinantes in Hierusalem absque licentia Papæ.*

XXVIII. *Contra appellantes à Papa ad futurum Concilium* Hæc iam facta est Bullæ Cœnæ: Non comprehendit consulentem, nisi appellatum fuerit: comprehendit tamen consulentem, licitum esse appellare. nu. 110.

XXIX. *Contra Cardinales reuelantes secreta acta in consistorio Papæ.*

XXX. *Contra prædicantes miracula falsa vel incerta.* Sed hæc non est vsu recepta.

XXXI.

XXXI. *Contra Cardinales committentes Simoniam sede vacante.* Comprehendit prædictos, qui sede Apostolica vacante contraueniunt, ordinant, disponunt, aut aliquo modo præsumunt facere, vel attentare contra ordinata à Iulio II. vt sine Simonia eligatur Papa. cap. 27. num. III.

XXXII. *Contra exercentes confidentiam Simoniacam.* De hac dicit Pius V. in extrauag. Intolerabilis: & in iuris subsidium excommunicationis sententia innodamus, à qua nullus nisi in mortis articulo constitutus, ab alio quàm à Romano Pontifice valeat absolui. Comprehendit ipso facto non solum exercitores talis confidentiæ, sed etiam mediatores. cap. 27. num. 110. & 111. De hac materia vide tit. Confidentia: & plura cum ipsa extrauag. vide tit. Simonia. P. lit. F.

EXCOMMUNICATIO-
nes reseruata partim Papa, partim Episcopis. §. III.

I. Reseruata Episcopo est propter leuem percussionem cleric. c. 27. num. 111. Nou. num. 112. de qua plura tit. Absolutio IIII. & Percussio.

II. Quam